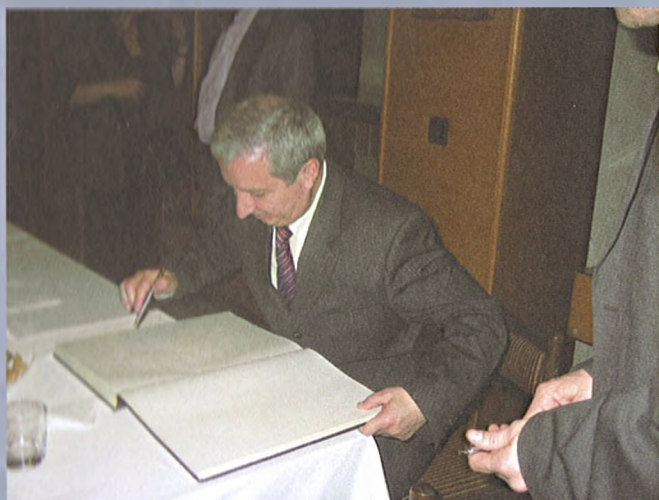

БЪЛГАРСКИ вест

май, 2004 г.

BOLGÁR HÍREK • A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA • MÁJUS

Председателят на Българския парламент в Будапеща

По покана на Каталин Сили, председател на унгарския парламент, на 4 май на четириднешно официално посещение в Унгария пристигна председателя на Народното събрание Огнян Герджиков.

(Четете на 2 стр.)

Дебрецен - Шумен

Делегация на българското самоуправление в Дебрецен за пореден път взе участие в Националния конкурс за изпълнение на унгарска и българска литература в гр. Шумен от 23 до 25 април 2004 г.

(Четете на 7 стр.)

До есента българските гробища в Харкан ще бъдат подновени

Договорот за ремонт на мемориалния комплекс Българско военно гробище - Харкан бе подписан на 19 април т.г. от службата на военния аташе.

(Четете на 4 стр.)

На добър път !

Изпращане на зрелостниците в БУСЕУ „Христо Ботев“

На 7 май 2004 г. дванайсетокласниците Вероника Минкова, Мартин Мизов, Алберт Годор, Пламен Стефанов и Нандор Шивок поеха своя самостоятелен път в живота!

(Четете на 12 стр.)

KRÓNKA

A bolgár parlament elnöke Budapesten járt

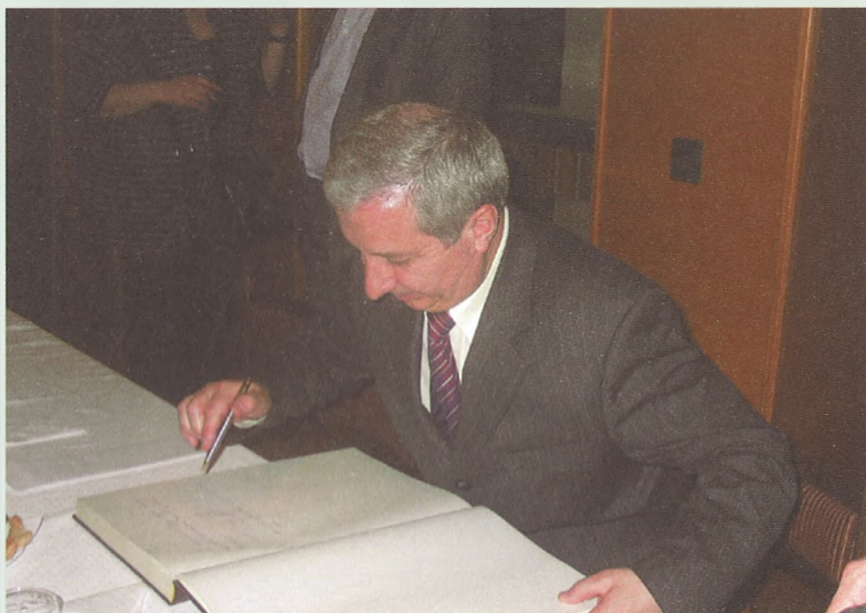
Ognyan Gerdzsikov, a bolgár Országgyűlés elnöke 2004. május 4-én Szili Katalin, a magyar Országgyűlés elnöke meghívására négynapos hivatalos látogatásra Magyarországra érkezett. A delegáció, amelynek tagja volt Kamelija Kaszabova, a bolgár Országgyűlés elnökhelyettese, Ekaterina Mihajlova, az Egyesült Demokrata Erők képviselője, Janaki Sztojanov, a Bulgária Koalíciója képviselője és Ljufti Mesztan, a Jogokért és Szabadságokért Mozgalom képviselője is, először a Bolgár Kulturális Intézetet látogatta fel, ahol Ognyan Gerdzsikov megnyitotta Kraszimir Трендафилов szobrászművész kiállítását. A küldöttség ezután megtekintette a budapesti Bolgár Templomot és a Bolgár Művelődési Házat, és találkozott a magyarországi bolgárok képviselőivel. A találkozón Tanev Dimiter, az MBE elnöke, Muszev Dancso, a BOÖ elnöke és Andonov Alekszi, a BOÖ alelnöke tájékoztatta a vendégeket az MBE és a BOÖ tevékenységéről, majd egy-egy az Önkormányzat különböző kiadványaiból összeállított csomagot nyújtott át a képviselőknek.

A delegáció hivatalos programjában pécsi látogatás is szerepelt, ahol a helyi bolgár önkormányzat képviselői is részt vettek a programon.

Szent György-nap

1994 óta május 6., Szent György napja hivatalos ünnep Bulgáriában – a bátorság és a bolgár hadsereg napja, amelyet katonai tiszteletadással ünnepelnek meg. Természetesen

Председателят на Българския парламент в Будапеща

По покана на Каталин Сили, председател на унгарския парламент, на 4 май на четириднешно официално посещение в Унгария пристигна председателя на Народното събрание Огнян Гърджиков. Делегацията, в чийто състав бяха още Камелия Касабова, заместник-председател на НС, Екатерина Михайлова, представител на СДС, Янаки Стоянов, представител на Коалиция за България и Люфти Местан, представител на Движението за права и свободи, посети най-напред българския културен институт, където Огнян Гърджиков откри изложбата на скулптора Красимир Трендафилов. По-късно делегацията разгледа българския храм в Будапеща

и Българския културен дом, където се среща с представители на българската общност. На срещата Димитър Танев, председател на ДБУ, Данчо Мусев, председател на БРС и Алекси Андонов, заместник-председател на БРС уведомиха гостите за дейността на дружеството и самоуправлението и поднесоха на народните представители набор от изданията на общността. В официалната програма на делегацията бе включено и посещение в Печ, където в програмата взеха участие представители на местното българско самоуправление.

Ден на храбростта Вмчк Георги Победоносец

През 1994 г. бе възстановен Денят на храбростта и на българската армия. Оттогава 6 май, Гергьовден, е официален празник в

България, който се отбелязва тържествено и с военни почести. Запазил се е, разбира се, и старият обичай за гергьовденски курбан.

В петата неделя след Пасха – на Самарянката (9 май), денят на великомъченик Георги Победоносец бе отбелязан и в Българския православен храм „Св. св. Кирил и Методий“ със света божествена литургия, отслужена от отец Стефан и митрополит Симеон. Храмът се изпълни, а след службата митрополит Симеон развълнувано говори за петте български медицински сестри, осъдени на 6 май от съда в Бенгази на смърт.

В края на светата литургия от името на църквното настоятелство митрополит Симеон връчи подаръци на изтъкнатите деятели на общността Георги Иринков и Иван Мицов. Всеки от тях получи икона, изобразяваща светеца покровител на имената им – Вмчк Георги

Победоносец и Св. Иван Рилски Чудотворец. По повод 60-годишнината си бе поздравен и Владимир Енчев, за неговата благост и добро отношение към църковното дело и приноса му за построяването на параклиса. След храмовата служба в двора на църквата бе раздаден курбан. Хубавият слънчев ден бе радост и малки и големи.

Благодарствено писмо

Директорката на училището в Поликрайще и председателят на Баскетболния клуб „Росица“ са написали благодарствено писмо до УС на ДБУ по повод гостуването на детския баскетболен отбор от Поликрайще в Будапеща. Освен към организаторите от дружеството и самоуправлението, специални благодарности са отправени към тези поликрайщенци, които приеха децата в домовете си: Иван Удварев, Ема и Кънчо Гърдеви, Петьо Джонгов, Гергана Куцарова, Марияна и Христо Каравасилеви, Йонка и Марин Нецовски, Трифон Попов, Милко Клатикрушев, Мария и Кирил Кушеви, Митка и Димитър Кушеви.

аз алдожати еџел шокџса ис феннмарадт. Мџjus 9-џн а Szent Cirill џs Szent Metџd Bolgџr Ortodox Templomban Sztefan atya џs Szimeon metropolita tartotta az џnnepi istentiszteletet, amelynek vџgџn Szimeon metropolita felindultan beszџlt a Lџbi-џban halџlra џtџlt џt bolgџr џpolџnџrџl.

Az istentisztelet utџn Szimeon metropolita az egyhџzbi-zottsџg nevџben ajџndџkkџnt egy-egy ikont nyџjтt џt Georgi Irinkovnak џs Ivan Micovnak, a bolgџr kџzџssџg kџt kiemelkedџen tevџkeny tagjџnak, џs kџszџntџtte Vladimir Encsevet is 60. szџle-tџsnapja alkalmџbџl.

Ezutџn a templom udvarџn џldozati џtџlt osztottak az egybegџjџlteknek. A szџp, nap-sџtџses napon mindenki nagyon jџl џrezte magџt.

Кџszџnџlevџl

A Polikraistei iskola igazgџtџnџje џs a Roszica Kosџrlabdaklub elnџke kџszџnџlevelet kџldџtt a Magyarorszџgi Bolgџrok Egyesџlete vezetџsџgџnek a polikraistei џfjџsџgi kosџrlabdacsapat budapesti vendџglџtџsџџrt. Az egyesџleti џs az џnkormџnyzati szervezџkџn kџvџl kџszџnetџket fejezik ki azoknak a Polikraistџbџl szџrmџzџ csalџdoknak, akik a gyerekeket otthonukban fogadtџk: Udvarџv Ivџnnak, Gardev Emmџnak џs Kancsџnak, Dzsongov Petyџnak, Kucarova Gergџnџnak, Karavaszilev Mariџnnџnak џs Hrisztџnak, Necovszki Jonkџnak џs Marinnak, Popov Trifonnak, Klatikrusev Milkџnak, Kusev Mџriџnak џs Kirilnek, valamint Kusev Mitkџnak џs Dimiternek.

ESEMÉNYEK

Őszig felújítják a harkányi bolgár temetőt

A harkányi Bolgár Katonai Temető felújításáról szóló szerződést ez év április 19-én írta alá a katonai attasé hivatala. Augusztus elejéig megtisztítják és nivellálják az emlékműveket, elkészítenek 22 márványlapot a kerítés belső oldalán található sírhalmokra, felújítják a központi részen lévő lapokat, és a régi címer helyére felteszik a Bolgár Köztársaság új címerét, helyreállítják a kerítést és a bejárati kaput, megoldják az objektum vízellátását és díszkutat építenek.

A felújítást végző cégnek augusztus 10-ig kell átadnia az emlékhelyet, amelyet ünnepélyes keretek között nyitnak majd meg újra.

До есента българските гробища в Харкан ще бъдат подновени

Договорът за ремонт на мемориалния комплекс Българско военно гробище – Харкан бе подписан на 19 април т.г. от службата на военния аташе. До началото на август трябва да бъдат почистени и нивелирани паметниците, да се изработят 22 мраморни плочи за братските могили от вътрешната страна на оградата, да се ремонтират плочите на централния кръг и на мястото на стария герб да се постави новият герб на Република България, да се ремонтира оградата и входната врата, да се реши водоснабдяването на обекта и да се изгради каменна чешма. Пусковият срок за предаване на обекта от строителната фирма, извършваща ремонтните работи, е 10 август. Мемориалният комплекс ще бъде открит с подходящ ритуал, за което българската общност ще бъде допълнително информирана.

Когато изтича срока на българския ни паспорт

Изтича срока на първите, издадени през 1999 г., български паспорти. Тяхната валидност може да бъде

удължена с 6 месеца в Посолството на РБългария, след което трябва да бъде издаден нов паспорт. За продължаване на паспорта се попълва заявление формуляр и се прилагат 1 бр. снимка, паспорта, който изтича, документи за самоличност, за услугата се заплаща такса. Продължението на валидността на паспорта се извършва след съгласуване с компетентните власти в България. Нов паспорт се издава от Министерството на вътрешните работи в България. Заявление за нов паспорт може да бъде подадено лично в България, чрез упълномощено лице или чрез Посолството на РБългария в Будапеща.

Снимките за български паспорт трябва да отговарят на специални изисквания:

- да са направени до 6 месеца преди подаването на заявлението по класическата негативно-позитивна технология на конвенционална фотохартия с гладка матова повърхност с дебелина между 0,12 и 0,20 мм
- да са с размери 45/35мм, като височината на лицето (вкл. и косата) да е между 25 и 35 мм.
- изобразеното лице да е фронтално, главата да е центрирана. Не се приемат снимки полуанфас или с ракурси.
- фонът на снимките трябва да е неутрален светлосив – между 15 и 20% от сивата скала
- осветяването на лицето да е равномерно – без сенки, отблясъци и дефекти
- експонацията и цветността на снимките да е нормална, а цветовете балансирани
- лицата върху снимките да са без шапки и забрадки, така че да се виждат двете уши и носа

По информация на
Българското посолство

„Родна стряха“ – след 23 години

Навярно мнозина си спомнят даренията, правени през 80-те години, за строителството на дома на българите в чужбина

Точно 23 години ще се навършат на 19 юни т.г. от решението на Политбюро на ЦК на БКП да бъде построен дом на българите в чужбина „Родна стряха“. Идеята е да се изгради комплекс, който да приютява български емигранти, решили да навестят родината. В него са проектирани хотелска част, офиси, зали за срещи и разговори, ресторант. Днес мегаломанският обект стърчи грозен и забравен като жив паметник на едно безумно време.

Първата копка е направена през 1983 г. Строежът започва две години по-късно със средствата на фонд „13 века“, след като става ясно, че събраните дарения – 889562 долара, са абсолютно недостатъчни.

Тъй като строителните работи не вървят, през 1997 г. управителният съвет на фонд „13 века“ решава да овъзмезди дарителите като им предостави част от друга своя сграда – строящия се в съседство Дом на фонд „13 века България“.

Във втория си вариант – след доста дълго строителство – домът е построен и на 26 февруари 2004 г. е получено разрешение за ползването на обекта. Хотелската част, ресторантът, заседателните зали, офисите и подземните гаражи очакват дарителите, вложили родолюбиво средства в печално дългата строителна одисея.

Българи от Унгария в Седмиците на унгарската култура в България

През м. април и май Унгарският културен институт в София организира Седмици на унгарската култура в България. В рамките на поредицата от прояви са представени и продукти на българската общност в Унгария. През м. април се състоя премиерата на сборника на Станислав Стратиев „Другаде“, излязъл на унгарски език с подкрепата на БРС и районните самоуправления в XI, XIV и XXII район. Четирите броя на списание „Хемус“ за 2003 г. бяха представени на 27 април. През м. май в рамките на Седмиците са предвидени 2 представления на Малко театро на 18 май в Смолян и на 20 май в София. Също на 18 май ще бъде и концертът на ръководеният от Никола Паров Balkan Syndicat. Ще се състои и премиера на двете книги на унгарския нобелов лауреат Имре Кертес „Безсъдбовност“ и „Кадиш за нероденото дете“, преведени от Светла Кюсева. Наред с това се провежда седмица на унгарското кино – ретроспективна серия от унгарски филми за периода 1947–1981; Национален конкурс за изпълнение на унгарска и българска литература; Конкурс за изпълнение на български и унгарски народни песни; концерти, изложби, премиери на книги.

Magyarországi bolgárok a bulgáriai Magyar Kultúra Hetein

Április és május hónapban a szófiai Magyar Kulturális Intézet megrendezi a Magyar Kultúra Heteit Bulgáriában. A rendezvénysorozat keretében április hónapban bemutatták Sztaniszlav Sztratiev Másutt című magyar nyelven megjelent egypercesekinek gyűjteményét, amely a BOÖ és a XI., a XIV. és a XXII. kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával látott napvilágot. A Haemus 2003-ban megjelent négy számát április 27-én mutatták be. Május hónapban a Malko Teatro vendégszerepel Szmoljanban és Szófiában, fellép Nikola Parov és a Balkan Syndicate, valamint Kertész Imre Sorstalanság és Kaddis a meg nem született gyermekért című, Kjoszeva Szvetla fordításában bolgár nyelven megjelent művei is bemutatásra kerülnek. Ezenkívül lesz még magyar filmhét, bolgár és magyar népdaléneklő verseny, valamint több koncert, kiállítás és könyvbemutató.

KULTÚRA

Bulgária a magyar művész szemével

2004. április 20-án egy csodálatos kiállításnak lehetünk szemtanúi.

Budapesten a XIII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában az első emeleti Városház Galériában volt látható április 20-tól – máj. 18-ig. Büki Zsuzsanna és Szentés Ottokár képzőművészek képei által a magyar közönség is megismerhette s egyben megszerethette csodaszép tájait, városaik, templomait, kolostorait. Többek között Tirnovót, Plovdivot, a Rilai kolostort, Preobrazsenszki kolostort, Nessebart, Ravdát.

Mi (bulgárok) meghatódva és vágyakozva csodáltuk meg egyik képet, a másik után. A megnyitón énekelt nekünk Hadzsikosztova Gabriella, hangszeren kísérte Eredics Dávid és Wertetics Szlobodán. A vendégek között köszönhetjük többek között Holopné Schramek Kornéliát – a XIII. ker., alpolgármester-asszonyát, Sági Juditot, Tanev Dimitert az MBE elnökét, Muszev Dancsót a BOÖ elnökét, Kalicov Vladimirt a FBÖ elnökét. A tárlatot Varga Zsanett a XIII. kerületi Bolgár Önkormányzat elnöke nyitotta meg. Befejezőképpen egy kis ételkóstolóval, – kebabcs, kavarma, sopszka saláta, szőlőlevélben töltött hús, és természetesen az elmaradhatatlan horóval koronáztuk meg az estét. Június 5-én 17 órától az Angyalöldi József Attila Központban (XIII. ker. József Attila tér. 4) szeretettel várunk minden érdeklődőt, ahol ezeket a képeket újból meg lehet majd tekinteni.

България през погледа на унгарския художник

На 20 април тази година станаме свидетели на прекрасна изложба. Тя бе открита до 18 май в кметството на XIII район на Будапеща, в галерията на първия етаж. Чрез картините на Жужана Бюки и Отокар Сентеш унгарската публика се запозна и обикна прекрасните пейзажи, градове, църкви и манастири на България. Сред тях Търново, Пловдив, Рилския манастир, Преображенския манастир, Несебър, Равда.

Ние, българите, развълнувано и замечтано се наслаждавахме на творбите. На откриването Габриела Хаджикостова пя, придружена от Давид Ередич и Слободан Вертетич. Гюсти на тържеството бяха Корнелия Шрамек Холопне – заместник-кмет на XIII район, Юдит Шаги, Димитър Танев, председател на ДБУ, Данчо Мусев, председател на БРС, Владимир Калицов, председател на СБС. Експозицията бе открита от Жанет Варга, председател на Българското

самоуправление в XIII район. В края бяха поднесени български специалитети – кебапче, каварма, шопска салата, лозови сарми. Не се мина и без традиционното хоро. Картините от изложбата могат да бъдат видяни още веднъж на 5 юни от 17.00 часа в Центъра Атила Йозеф в Андялфолд.

Танго и български огън

С посредничеството на Българското самоуправление в Ержебетварош в началото на годината Българският културен институт подписа споразумение за сътрудничество с Културния дом в Ержебетварош. На 30 април се състоя първата обща проява: концерт на Пламен Саманджиев (чело), Алфредо Гарсиа-Навас (китара) и Руси Ников (глас). Голямата зала на културния дом бе претърпана и присъстващите слушаха концерта с голямо удоволствие. В първата част музикантите изпълниха аржентински танга, а във втората – български народни мелодии. Проявата бе осъществена с подкрепата на самоуправленията в VIII, XIV и XIX район.

Дебрецен - Шумен

Делегация на българското самоуправление в Дебрецен за пореден път взе участие в Националния конкурс за изпълнение на унгарска и българска литература в гр. Шумен от 23 до 25 април 2004 г. Групата бе водена от председателя на самоуправлението Димитран-

ка Мишколци. В конкурсната програма взеха участие Клара Сидерова, Моника Шмит и Иван Миланов, които рецитираха стихотворения на Шандор Петьофи, Янош Вайда, Ищван Шимон. Тримата участници получиха грамоти и ценни исторически книги, връчени им от главния организатор на проявата Стилян Стилянов. Конкурсът завърши с гала програма, която започна с рецитала на българските участници от Унгария. Самият конкурс ни сближи с много от участниците, организаторите и привържениците на българската и унгарската литература.

По време на посещението посетихме къщата музей Лайош Кошут и присъствахме на тържеството по случай 450 годишнината от рождението на големия унгарски поет Балинт Балаш.

Иван Миланов
Дебрецен

Веспрем

По покана на Българското самоуправление във Веспрем на 9 май танцовият състав „Янтра“ изнесе концерт в

Tangóláz és bolgár tűz

A Bolgár Kulturális Intézet az év elején az Erzsébetvárosi Bolgár Önkormányzat közreműködésével együttműködési megállapodást kötött az Erzsébetvárosi Községi Házal. Április 30-án került sor az első közös rendezvényre, Plamen Szamandzsiev csellóművész, Alfredo Garcia-Navas gitárművész és Ruszi Nikov énekművész koncertjére. A Községi Ház díszterme zsúfolásig megtelt, a megjelentek nagy élvezettel hallgatták a koncertet, amelynek első része argentin tangókból, második része pedig bolgár népdalokból állt. A rendezvényt a VIII., a XIV. és a XIX. kerületi Bolgár Önkormányzat támogatta.

Debrecen-Sumen

A Debreceni Bolgár Önkormányzat küldöttsége 2004. április 23-25. között részt vett a Sumenben megrendezett Magyar és Bolgár Irodalmi Vers- és Prózamondó Versenyen. A csoportot Miskolczi Dimitranka, az önkormányzat elnöke vezette. A versenyprogramban Sziderova Klára, Schmidt Mónika és Milanov Ivan szerepelt, akik Petőfi Sándor, Vajda János és Simon István költeményeit adták elő. A három résztvevő oklevelet és könyvjutalmazást kapott, amelyet Sztilyan Sztilyanov, a rendezvény főszervezője adott át nekik.

A verseny gálaműsorral ért véget, amelyen a Magyarországról érkezett bolgár fiatalok is szerepeltek. A sumeni látogatás alkalmával megtekintettük a Kossuth Lajos Múzeumot, és jelen voltunk Balassi Bálint költő születésének 450. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen is.

Ivan Milanov

Veszprém

A Veszprémi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat meghívására a Jantra táncegyüttes 2004. május 9-én Veszprémben lépett fel. A Gizella-napok elneve-

ESEMÉNYEK

zésű rendezvény nagyon sok látogatót vonzott a városba. A Jantra táncegyüttes, a Söndörgő zenekar és Canka Marinova műsora a veszprémi városban felállított nagyszínpadon nagy sikert aratott.

Bolgár-görög est a Bolgár Művelődési Házban

Május 7-én a Bolgár Ifjúsági Egyesület és a Görög Ifjúsági Egyesület bolgár-görög estet rendezett a Bolgár Művelődési Házban. A műsorban fellépett a Jantra és a Helidonaki táncegyüttes, valamint a Taverna és a Falkafolk zenekar. A tombolán sok nyeremény talált gazdára, köztük a Carevec Étterem és a Robinson Tours Utazási Iroda által felajánlott díjak is: egy kétszemélyes vacsora és egy 20%-os bulgáriai utazási kedvezmény. A BIE köszöni a támogatást a tombolanyeremények felajánlásának és az est támogatóinak, köztük a Bolgár Országos Önkormányzatnak, valamint az Erzsébetvárosi és a Kispesti Bolgár Önkormányzatnak.

Testvérvárosi kapcsolatok

Erzsébetváros – Szveti Vlasz

Március 20 és 25. között erzsébetvárosi látogatáson járt Szveti Vlasz polgármestere, hogy aláírja a testvérvárosi szerződést. A szerződéskötés előkészületei az erzsébetvárosiak küldött-ségének Szveti Vlaszi látogatása idején kezdődtek meg. A testvérvárosi megállapodást Vicska Pecanova, Szveti Vlasz polgármestere és Hunvald György, Erzsébetváros polgármestere írta alá. Hunvald György augusztus végén vagy szeptember elején látogat el majd első ízben Szveti Vlaszba.

A testvérvárosi kapcsolatok első eseményeként egy női

grada. Тържествата, свързани с деня на Гизела привлякоха много посетители в града. На голямата сцена във Веспремската крепост танцорите на „Янтра“ оркестър „Шьондбьорго“ и Цанка Маринова имаха голям успех.

Българо-гръцка вечер в БКД

Българското младежко дружество организира поредната Българо-гръцка вечер съвместно с Гръцкото младежко дружество на 7 май в БКД. В програмата взеха участие танцовите състави Янтра и Хелидонаки и оркестрите Таверна и Фалкафолк. Сред печалбите от томболата бяха и предложените от ресторант „Царевец“ и Туристическо бюро „Робинзонтурс“ награди: вечеря за двама и пътуване до България с 20% намаление. Българското младежко дружество благодари на всички, които предложиха награди за томболата: Българското ре-

публиканско самоуправление, българските самоуправления в Ержебетварош и Кишпещ.

Побратимени селища

Ержебетварош – Свети Влас

Кметът на Свети Влас бе на посещение в Ержебетварош от 20 до 25 март, по време на което бе подписан договора за побратимяване на двете селища. Подготовката на договора започна с посещение на делегация от Ержебетварош в Свети Влас. Договора за побратимяване

бе подписан от Вичка Пецанова, кмет на Свети Влас и Дьорд Хунвалд, кмет на Ержебетварош. Дьорд Хунвалд ще посети за първи път Свети Влас в края на август или началото на септември. Първата културна проява на побратимяването ще бъде посещението на дамски църковен хор, който ще изнесе концерт по време на Дните на Ержебетварош.

ESEMÉNYEK

Европейски ден в парка Орци

По повод присъединяването на Унгария към Европейския съюз в парка Орци бе организиран Европейски ден, на който бяха представени и десетте малцинства, живеещи в VIII район, сред които и българите. В шатрата на Българското самоуправление в VIII район посетителите имаха възможност да видят изложбата икони на Георги Юхас. „Робинзотурс“ прожектира филм за България, а танцовият състав „Янтра“ изпълни български танци. Футболният отбор „Стоичков – 8“ се класира на трето място на първенството на малки вратички.

Европейски ден в Уйпеш

По повод присъединяването на Унгария към Европейския съюз, на 30 април в Уйпеш се състоя Европейски ден. Българското самоуправление в района покани танцовия състав „Янтра“ за участие в програмата.

egyházi kórus érkezik majd Budapestre, hogy koncertet adjon az Erzsébetvárosi Napok elnevezésű rendezvény-sorozaton.

Európa-nap az Orczy kertben

Április 24-én Magyarország EU-csatlakozása tiszteletére Európa-napot rendeztek az Orczy kertben. A rendezvényen a VIII. kerületben élő mind a 10 kisebbség képviseltette magát. A VIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat sátrában Juhász Georgi ikonkiállítását tekinthették meg az érdeklődők. A Robinson Tours filmvetítést tartott Bulgáriáról, és a műsorban fellépett a Jantra néptáncgyűttes. A Sztoicskov-8 kispályás labdarúgócsapat 3. helyezett lett a kispályás focibajnokságon.

EU-nap Újpesten

Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozása tiszteletére április 30-án EU-napot tartottak Újpesten, amelyen az Újpesti Bolgár Kisebbségi Önkormányzat meghívására a Jantra Néptáncgyűttes is fellépett.

JÖVŐ HÓNAPBAN

Nemzetiségi nap az Almássy téren

Június 12-én nemzetiségi napot rendeznek az Almássy Téri Szabadidőközpontban, amelyen a VIII. kerületben élő mind a 10 kisebbség részt vesz. A bolgár műsor ezúttal egy blues-koncert lesz, amelyen fellép Vaszko Krapkata, Ferenczy Görgy, Takács Tamás és Pásztori Zoltán.

EB kivetítők!

A Bolgár Művelődési Házban óriáskivetítőn követhetők a labdarúgó Európa-bajnokság mérkőzései. Az EB 2004. június 12-től július 4-ig tart. A bolgár válogatott az első körben a következő időpontokban játszik:
 2004. június 14.
 20.45 óra – Svédország
 2004. június 18.
 18.00 óra – Dánia
 2004. június 22.
 20.45 óra – Olaszország
 Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Felhívás

2004. szeptember 24-én emléktábla-avatás lesz a József utcai Általános Iskolában, amelyhez fotókiállítás is kapcsolódik. A fotókiállítás megszervezéséhez a VIII. kerületi Bolgár Önkormányzat kéri mindazokat, akiknek vannak fényképeik abból az időszakból, amikor a bolgár iskola a József utcai iskola épületében volt (1955-ig), juttassák el Kalicov Gizellához (tel.: 06-20-9444984). A fényképeket beszkennelik, és az eredeti felvételeket visszajuttatják a tulajdonosoknak.

ПРЕДСТОЯЩО:

Ден на малцинствата на площад Алмаш

В Центъра за свободен отдых на площад Алмаш ще се проведе ден на малцинствата. На 12 юни в него ще вземат участие 10-те малцинства, живеещи на територията на VIII район. Българите ще се представят с блус-концерт с участието на Васко Кръпката, Дьорд Ференци, Томаш Такач и Золтан Пастори.

Европейското – на голям екран!

На огромен екран в Българския културен дом ще бъдат прожектирани мачовете от Европейското първенство по футбол, което ще се състои от 12 юни до 4 юли т.г. В първия кръг българският отбор ще играе на следните дати:
 14 юни от 20.45 – с Швеция
 18 юни от 18.00 – с Дания
 22 юни от 20.45 – с Италия
 Очакваме ви!

Обява

На 24 септември 2004 г. ще бъде открита паметна плоча в Основното училище на ул. „Йожеф“, придружена с фотоизложба. За по-доброто организиране на изложбата Българското самоуправление в VIII район се обръща към всички, които имат снимки от периода, когато Българското училище се е помещавало в сградата на ул. „Йожеф“ (до 1955) да ги предадат на Гизела Калицова (тел. 0620-944-4984). Снимките ще бъдат скенирани и оригиналите ще бъдат върнати на собствениците им.

Българите в „Страстите Христови“

И двамата се наричат Христо, което може би също не е случайно. Христо Шопов е син на големия актьор Наум Шопов.

Играл е в българските филми „Вчера“, „Любовното лято на един лъохман“, „Дишай, човече“ и няколко нискобюджетни американски продукции, снимани в Източна Европа. Мел Гибсън му поверява ролята на Пилат Понтийски, която отначало смятал да изпълни самият той.

Христо Живков е завършил кинорежисура в НАТФИЗ, но кариерата си започва като актьор във филма на италианския майстор Ерманно Олми „Занаятът на оръжията“. Тази продукция го отведе през 2001 на кинофестивала в Кан.

Филмът бе включен в официалната програма, а Христо и Деси Тенекеджиева, която също участва в „Занаятът на оръжията“, се

наредиха сред малкото български актьори, имали честта да минат по червения килим пред фестивалния дворец на булевард

„Кроазет“ и да приемат оваците на публиката. В „Страстите Христови“ Живков играе Йоан, син Заведеев. Йоан бил любимият ученик на Исус и се смята за

автор на четвъртото евангелие, започващо с думите: „В началото бе Словото“, както и на Апокалипсиса (Откровението на Йоана). На него Божият син поверява грижите за двете Марии: Исусовата майка (в ролята е румънската актриса Майа Моргенстерн) и блудницата Мария Магдалена.

Археолози търсят светилището на Орфей в Момчилградско

На пресконференция в БТА с участието на проф. Николай Овчаров, проф. Божидар Димитров и Николай Банев, президент на ФИК „АКБ Форес“, бе обявено началото на голяма археологическа експедиция с цел, която за незапознатите може да прозвучи сензационно. Под ръководството на проф. Николай Овчаров група компетентни археолози ще търсят легендарното

святилище с гроба на Орфей, търсено от векове. Светилището, което според предположенията на видния наш археолог Иван Венедиков е било посветено на Орфей, се намира край село Татул, Момчилградско. Местоположението е в територията с най-висока концентрация на културно-исторически богатства – в района на Средна Арда се намират 70-80% от мегалитните паметници. Легендата разказва, че мощите на Орфей са били съхранени в скала под формата на пресечена пирамида с издълбани в нея гробове. Обектът край с. Татул изглежда точно така, като един от гробовете, този най-отгоре, е изложен на слънчевите лъчи и видимо предназначен за обществено поклонение, както и на жертвоприношения през целия ден. Може би на това място са се прекланяли пред жреца певец, който донася сред хората Дионисиевите мистерии. Очакванията на проф. Овчаров са в светилището да бъдат открити култови предмети, огнища, паметници - идоли, метални находки, съдове за жертвоприношения. Разкопките на своеобразния храм-мавзолей ще се извършат от около 40 души.

Лагер във Фертьод

И тази година танцовият състав „Янтра“ организира традиционния летен лагер, където очакваме всеки младеж, който се интересува от български народни танци, народна музика и фолклор. Лагерът ще се състои от 12 до 18 юли във Фертьод. Настаняване – в общежитие във Фертьод, хранене – три пъти дневно. Обучението по танци ще бъде водено от Камен Христов, хореограф от София, а по музика и песни – от Алексей Лесички, бивш учител в българското училище и Красимира Чуртова, гайдарка от Родопите. Участниците могат да подадат заявка за участие за цяла седмица или за четири дни (от четвъртък до неделя). Информация за таксите и по други въпроси може да получите от Теодора Иванова на тел. 216-4210.

TÁBOR FERTŐDÖN

A Jantra néptáncgyűttes idén is megszervezi hagyományos nyári táborát, amelyre sok szeretettel várnak minden a bolgár néptánc, népzene és néprajz iránt érdeklődő fiataalt. A tábor 2004. július 12-18. között kerül megrendezésre Fertődön, a szállás a fertődi kollégiumban lesz, napi háromszori étkezés biztosított. A néptáncoktatást Kamen Hrisztov szófiai koreográfus, az ének- és a zeneoktatást Alekszej Leszicski, a bolgár iskola volt énektanára és Kraszimira Csurtova rodopei dudaművész tartja. A táborra egész hétre és négy napra (csütörtöktől vasárnapig) is lehet jelentkezni. A részvételi díjakkal és minden egyéb kérdéssel kapcsolatban Ivanova Teodóra ad felvilágosítást a 216-4210-es telefonszámon.

И тази година ще има лагер в Равда!

Традиционният лагер в Равда се организира от Българското самоуправление в III-ти район. Лагерът ще се проведе от 25 юни до 9 юли 2004 г. на обичайното място. За допълнителна информация и записване до 10 юни се обръщайте към Милка Христова (06-30-9068451) или Владимир Калицов (06-1-216-65-60).

Idén is lesz tábor Ravdán!

A hagyományos ravdai tábort a III. kerületi Bolgár Önkormányzat szervezi. A tábor 2004. június 25. és július 9. között lesz a megszokott helyen. További információ és jelentkezés Hrisztova Milkánál a 06-30-9068451-es vagy Kalicov Vladimirnál a 06-1-216-65-60-as telefonszámon június 10-ig.

ISKOLA

Ballagás a bolgár iskolában

2004. május 7-én Minkova Veronika, Mizov Márton, Godor Andor, Sztefanov Plamen és Sivok Nándor 12. osztályos tanulók végleg kiléptek az iskola kapuján! Az ünnepségen részt vettek a 20 évvel ezelőtt az iskolában végzett tanulók: Tyutyunkov Mónika, Vladova Ivanka, Kirkov Krisztina és Nackina Eliszaveta is. Az ünnepség Rumjana Parcova igazgatónő beszédével kezdődött, aki meleg szavakkal köszöntötte az érettségizőket. Rumjana Ivanova osztályfőnök meghatottan búcsúzott el tanítványaitól, sikeres érettségi vizsgát kívánt nekik, valamint azt, hogy az életben az álmaik beteljesüljenek. Az egybegyűltek állva fogadták az iskolai zászlót, amelyet a 11. osztályosok vettek át.

Az ünnepség műsorral folytatódott. Minden végzöst fotókkal mutattak be kiskoruktól kezdve iskoláskorukon át, hobbijaikat és szokásaikat, valamint jövőbeni terveiket is elének tárva. A 11. osztályos lányok dalokkal köszöntötték az érettségizőket, akik az iskolától virágot és ajándékot is kaptak.

2004. május 10-én megkezdődtek az érettségi vizsgák, amelyekhez sok sikert kívánunk a fiataloknak.

Vinczéné dr. Peneva Lilija
Budapest, 2004. május 11.

На добър път ! Изпращане на зрелостниците в БУСЕУ „Христо Ботев“

На 7 май 2004 г. дванайсетокласниците Вероника Минкова, Мартин Мизов, Алберт Годор, Пламен Стефанов и Нандор Шивок поеха своя самостоятелен път в живота!

Символично беше присъствието на завършилите училището преди 20 години: г-жа Моница

Тютюнкова, г-жа Иванка Владова, г-жа Кристина Киркова и г-жа Елисавета Нацкина. Техният някогашен учител по екскурзоводство г-н Ангел Грозданов развълнувано посочи приемствеността на

поколенията, завършващи училището и пожела тази приемственост да продължава още дълги години.

Тържеството започна със слово на директорката на училището г-жа Румяна Парцова, която с топли думи поздрави зрелостниците.

Класната ръководителка г-жа Румяна Иванова развълнувана се сбогува със „своите ученици“ и им пожела

успешно полагане на зрелостните изпити и сбъждане на житейските мечти.

Със ставане на крака бе посрещнато училищното знаме, което беше предадено

тържествено на новите знаменосци от 11 клас – бъдещите абитуриенти. Тържеството продължи с програма, която изненада и развълнува всички присъстващи.

Фотоси за всеки

абитуриент показваха живота му от най-ранна възраст, случки от училищния период, хобито и навиците на всеки, както и амбициите за бъдещето. Момичетата от 11 клас поздравиха абитуриентите с няколко песни.

С пожелания за успехи и

щастие младите хора получиха подаръци и цветя от училището.

На 10 май 2004 г. започнаха зрелостните изпити за младите хора. Желаем им от сърце успех и осъществяване на мечтите им!

Д-р Лилия Пенева-Винце
Будапеща, 11 май 2004

Първа видео-конференция между ученици от София и Будапеща

На 19 април 2004 г. се състоя първата по рода си видео-конференция, която по аудиовизуален път осъществи връзка между ученици от София и Будапеща. Тя бе подкрепена и от Нивелина Гяурова, съпруга на извънредния и пълномощен посланик на България в Унгария и осъществена със съдействието на д-р Дьорд Сонди, директор на Унгарския културен институт в София. Темата на конференцията беше „Народната традиционна култура на моя народ – пролетни празници и обичаи“. В нея взеха участие деца с интереси в областта на етнографията и фолклора. Двете групи бяха подготвени от Лозинка Йорданова, етнограф, Ася Събева-Юричкай, етнограф и фолклорист, П. Гънчева, учител по история. От Българско-унгарското училище участваха 14 деца от 3 до 12 клас: Золтан Юричкай, Мартин Белтов, Кирил Йорданов, Марина Тютюнкова, Павлин Славчев, Стела Петкова, Деница Ничева, Стефка Ничева, Цветина Парцова, Петра Вladoва, Николета Бондева, Цветомир Черкезов, Вероника Минкова и Пламен Стефанов. От София участваха ученици от I Софийска гимназия за приложни изкуства и 144 столично училище „Народни будители“ с разширено изучаване на народни изкуства. Учениците представиха обичаите Герман, унгарски

карнавални маски, Баба Марта, Лазаровден, Великден, Гергьовден. Двете групи бяха подготвили и награди за участниците: будапещенската група получи похвални грамоти и иконата на Св.Иван Рилски, покровител на всички българи. Софийската група бе поканена да гостува в Унгария със специализирано ателие по етнография и фолклор. Технически видео-връзката бе осъществена от Стоян Недялков и Владимир Филипов. Видео-конференцията доказва, че разстоянията не са препятствия и пречка децата да познават културата на дедите си и да я пренесат през времето и границите. Заедно с иконата на Св. Иван Рилски участниците и организаторите получиха две грамоти: от името на настоятелството на читалище „Искра“ – похвала за сериозната подготовка и пожелание за нови контакти; другата грамота е от председателя на фондация „Карнеги“ – България и експерт към „Комисия по правата на човека и вероизповеданията“ в 39 Народно Събрание Веселин Максимов. Той констатира с възхищение, че тези две толкова български в същината си институции – Българското училище и Българското читалище си взаимодействат, преодолявайки границите и разстоянията благодарение на все по-разширяващите се възможности за общуване между хората чрез Интернет.

Будапеща, 23 април 2004 г.
маг. Ася Събева-Юричкай
П. Гънчева
(със съкращения)

ISKOLA

Videokonferencia szófiai és budapesti diákok között

2004. április 19-én zajlott le az első videokonferencia, amely audiovizuális úton teremtettséget Szófia és Budapest között. A konferencia védnöke Nivelina Gjaurova, a Bolgár Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének felesége, valamint Szondi György, a szófiai Magyar Kulturális Intézet igazgatója volt. A konferencia témája "Népmagyományos népi kultúrája – tavaszi ünnepek és népszokások" volt. A videokonferencián részt vevő gyerekeket Lozinka Jordanova néprajzkutató, Juricskayné Szabeva Aszja néprajz- és folklórkutató és P. Gancseva történelemtanár készítették fel. A budapesti bolgár iskolából 14 gyerek vett részt a konferencián, amelyre Szófiából az I. Szófiai Iparművészeti Gimnázium és a 144. számú Általános Iskola jelentkezett. A diákok bemutatták a German népszokást, a magyar busójárás álarcait, a Baba Marta, a Lázár-nap, a húsvét és Szent György-nap népszokásait. A budapesti csoport dícsérő okleveleket és egy Rilai Szent Ivánt ábrázoló ikont nyert, a szófiai gyerekek díja egy magyarországi utazás, amelyen néprajzi és folklórszeminariumokon is részt vesznek majd. A videokonferencia műszaki lebonyolítását Sztojan Negyalkov és Vladimir Filipov végezte el. A konferencia bebizonyította, hogy a távolság nem akadály a gyerekek számára, hogy ismerjék őseik kultúráját. A két együttműködő intézmény – a budapesti bolgár iskola és az Iskra Művelődési Ház az egyre jobban elterjedő Internet-kapcsolat segítségével leküzdi a határokat és a távolság állította akadályokat.

Budapest, 2004. április 23.
Juricskayné Szabeva Aszja
P. Gancseva
(rövidített változat)

KRÓNKA

In memoriam
Georgi Krumov

2004. április 25-én elhunyt Georgi Krumov író, forgatókönyvíró, költő és műfordító. Georgi Krumov, aki a miskolci bolgár pap családjában született, nagyon jól ismerte a magyar irodalmat és nyelvet, sok magyar író művét ültetett át bolgár nyelvre. 2003-ban a Sztigmati Kiadó gondozásában jelent meg Madách Imre Az ember tragédiája általa átdolgozott fordítása. Georgi Krumov hosszú éveken keresztül volt a budapesti Bolgár Kulturális Intézet igazgatója.

In memoriam
Георги Крумов

На 25 април т.г. почина Георги Крумов, писател, сценарист, поет и преводач. Израснал в семейството на българския свещеник в Мисколц, Георги Крумов

бе един от добрите познавачи на унгарския език и култура. В негов превод са издадени произведения на най-известните унгарски писатели. През 2003 г. издателство „Стигмати“ преиздаде неговия преработен превод на „Трагедията на човека“ от Имре Мадач. Георги Крумов бе дългогодишен директор на Българския културен институт в Будапеща.

България, българската диаспора и Европейския съюз

Кръгла маса на тема «България, българската диаспора и Европейския съюз» бе организирана в Прага от 6 до 9 май т.г. от Държавната агенция за българите в чужбина, Международен съюз на българите в Средна и Източна Европа и Българската културно-просветна организация в Чехия, под патронажа на вицепрезидента на България Ангел Марин и първия заместник-председател на чешкия Сенат. Пристигнаха представители от Испания, Финландия, Белгия, Македония, Сърбия, Германия и др. Българите от Унгария бяха представени от Николай Велков и Иван Караилиев.

По време на срещата бяха формулирани следните основни идеи:

- съхраняване на българската идентичност
- изучаване на български език
- запазване на българските традиции и на българския фолклор

По единодушно решение на присъстващите бе изпратено писмо до Либия, осъждащо несправедливата присъда над българските медици.

Нови български портрети

Тодор Атанасов

Роден е през 1928 г. в с. Драганово. Още дядо му е идвал на градина в Унгария. През 30-40-те години баща му е газда в района на Сомбатхей. Много младежи тогава търсели препитание с градинарския труд из цяла Европа. Тръгвали след Трифоновден на гурбет и се връщали късно есента в България. През 1943 г., когато е петнайсетгодишен, Тодор Атанасов за пръв път идва в градината на баща си. В продължение на няколко години усвоява градинарския

занаят. През 1950 г. се връща в България, за да отслужи войниклъка. Задомява се, а през 1958 г. отново идва в Унгария. Установява се в Печ, където по това време е живеел брат му, дипломиран инженер. В началото на 60-те години децата на Тодор Атанасов учат в българското училище в Печ. По това време в града е имало 50-60 български градинари. Те са били организирани в дружество и са имали свой клуб, където са се събирали и са празнували големите празници – Великден,

Коледа, именни дни. В началото на 60-те години е направен опит да се кооперират градинарските земи, но той се проваля и българите запазват самостоятелните си стопанства. Днес Тодор Атанасов е един от последните градинари в града. Чувства, че все по-трудно се преборва с конкуренцията на големите търговски вериги и модерното земеделие. Има син и дъщеря и четири внука. Снахата и зетя са унгарци.

Издаване на съгласни

1. Правоговорно допустимо, правописно недопустимо издаване на съгласни.

При струпване на съгласни в средата на думата като -сти-, -шти-, -штік-, -здн-, -ждн-, -стц-, -стт-, -штг- правоговорно се допуска издаване на с, т, д, което обаче не се отразява при написване на думата. Проверката се прави със сродна дума, в която съмнителният съгласен се чува ясно: съучастник /съучасник/ – участие; неуместно /неумесно/ – неуместен; шотландски /шотлански/ – Шотландия; безнадеждна /безнадежна/ – без надежда.

Глаголите с общ корен израствам, пораствам, разраства, прераствам, подраства са от несвършен вид и запазват последния съгласен звук от корена -раст-. В съответните глаголи от свършен вид обаче съгласната т се изпуска, като това се отразява и правописно: израсна, подрасна, прерасна. Съгласните д и т изпадат в края на думата, без това да се отразява писмено. Проверка се прави с форма на думата или със сродна дума, в която след съмнителния съгласен има гласен звук: жалост /жалос/ – жалостив; грозд /грос/ – грозде.

При струпване на съгласните -тс- е възможно при небрежен изговор да се произнесе ц, което, отразено в графичната форма на думата, е груба грешка: градски – грацки, детски – децки, отсъствие – оцъствие, кандидатски – кандидацки.

Възможно е и изпускане на с при говор, без това да се отразява писмено: висш – виш, висшист – вишист.

Представките раз-, въз-, из-, през- винаги се пишат с буква з. Когато коренът започва със с, последният звук от представката при говор се изпуска, но това не бива да се отразява писмено: казваме разстояние, но пишем разстояние, възстановен /въстановен/, разстилам /растилам/, разстрел /растрел/.

2. Правописно узаконено издаване на съгласни

В българския език се допуска издаване на съгласна с от наставка -ски-, когато наставката се прибавя към основа, завършваща на с, з, ж, ч, ш, ст, шт: бургаски, а не бургаски, младеж – младежки, Кавказ – кавказки, мъж – мъжки и т.н.

В книжовния език е узаконено издаването на съгласни в някои съществителни: сърце, но сърдечен; плешка, но плещест.

Мария Симеонова

BOLGÁR HÍREK

Halál a Líbiában fogva tartott bolgár ápolónőkre
Golyó általi halálra ítélték az öt Líbiában raboskodó bolgár ápolónőt, és négy év börtönre a bolgár orvost. A bolgár ápolónőket azzal vádolják, hogy szándékosan fertőzték meg AIDS-vírussal 400 líbiai gyereket. Az ítélethirdetésen 16 nemzetközi megfigyelő is részt vett. A megfertőzött gyerekek rokonai örömrivalgással vették tudomásul a döntést. A líbiai törvények szerint az ítélet ellen 60 napon belül lehet fellebbezni. A bolgárok két ügyvédje az ítélethirdetés után azonnal találkozott véenceivel.

Bulgáriát nagyon megdöbbenette az ítélet. Sztankov miniszter megígérte, hogy a fellebbezést a lehető legrövidebb időn belül megírják, és hozzátette, hogy a bolgár ápolónők nem követtek el bűnt, és mindent megtesznek, hogy ezt Líbia is elismerje.

10%-kal emelik a felsőoktatási intézményekben fizetendő tarifát

A következő tanévtől bevezetendő intézkedést azzal magyarázzák, hogy ennyivel nő az infláció. A Rectori Tanács javaslatát azonban még a Minisztertanácsnak is jóvá kell hagynia. Ha ez megtörténik, a pedagógiai és a közgazdasági szakokon az eddigi 180 leva helyett 198 levát, a bölcsész szakokon 215 helyett 236 levát, a természettudományi és matematikai szakokon pedig 235 helyett 258 levát kell majd fizetni.

A bolgárok fele szegény

A bolgárok 50%-a kevesebb mint 125 levából él egy hónapban. Csak 9%-uk számít jó módúnak, mivel havi 250 levánál többje van. A családok 34%-ában 100 levánál kevesebb jut egy főre. A tavalyi évben

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Смърт за медиците ни в Либия

Смърт чрез разстрел за българските медицински сестри Кристияна Вълчева, Нася Ненова, Валентина Сиропуло, Валя Червеняшка и Снежана Димитрова и четири години затвор за д-р Здравко Георгиев. Това постанови навръх Гергьовден Наказателният съд в Бенгази. Смъртна присъда получи и палестинецът Ашраф. Той и петте българки бяха признати за виновни за умишленото заразяване със СПИН на 400 либийски деца. Присъдите бяха прочетени в присъствието на 16 международни наблюдатели. Около 500 роднини на заразените деца изразяваха своята бурна радост пред съда в Бенгази. Новината за присъдите бе изстреляна около 11,30 ч.

Съдът в Бенгази произнесе най-тежките присъди „в името на народа, в името на нещастното детство и в името на нещастните майки“. Либийските офицери, които бяха обвинени, че са изтезавали българите, бяха признати за невинни. Според либийското законодателство осъдените на смърт автоматично получават правото да обжалват. Това може да стане в 60-дневен срок. България ще плати над 25 млн. лева обезщетения на семействата на заразените със СПИН деца, отсъди още съдът в Бенгази. България бе шокирана от смъртните присъди. Българите са невинни и ние ще настояваме за доказване и приемане от либийска страна на тяхната невинност, заяви министърът на правосъдието Станков.

Вдигат таксите за ВУЗ с 10%

С 10% да се увеличат таксите от новата академична година в държавните университети, реши вчера Съветът на ректорите на висшите училища. Аргументът за поскъпването е, че толкова е ръстът на инфлацията. Предложението на ректорите обаче трябва да се гласува от Министерски съвет. Ако то се приеме, за педагогическите и икономическите специалности бакалаврите да плащат вместо по 180 лв. за година – 198 лв. За филологичните таксите скачат от 215 на 236 лв., а за природо-математическите специалности – от 235 на 258 лв.

Прием на студенти

През първата седмица на май ще бъде готов проектът за прием през учебната 2004/2005 г., съобщи от МОН. Министерството ще запази бройката от около 42-43 хил. първокурсници, но приемът ще се съобрази с броя на безработните висшисти. Най-много такива имало сред техническите и педагогическите специалности и заради това там местата ще са най-орязани. Почти нямало безработни лекари и затова бройката за прием на медици ще бъде увеличена.

Половината българи са бедни

Половината от българите живеят с по-малко от 125 лв. на месец и влизат в графата на бедните. Едва 9% разполагат с над 250 лв. и могат да се смятат за заможни, оповестиха от КНСБ. 34% от семействата пък разполагат с под 100 лв. на човек за месец. Все по-голямото разслоение на доходите се забелязва и в заплатите на хората. 284 лв. е била средната заплата за страната през м. г.

Поскъпват телефоните

Градските разговори поскъпват с 1 ст. и стават 9 ст., съобщиха от БТК. Сега за 1 импулс се плащат 8 ст. Компанията намалява евтините импулси, таксувани по 1 ст., от 40 на 20. Един градски разговор ще се отчита вече на 4 минути за цифрови постове и на 6 минути за аналогови. Сега отчитането е съответно на 5 и на 7 мин. Месечната абонаментна такса се увеличава с 1,50 лв. За аналоговите постове в градовете тя става 9,50 лв., а за цифровите – 10 лв. БТК намалява цената на междуселищните разговори средно 10% и международните с 33%.

Земя за чужденците от 2014 г.

Гражданите на Европейския съюз ще могат да купуват земя у нас от 2014 г. Това стана ясно вчера на заседанието на временната комисия за промени в конституцията. Според поетите в преговорите с ЕС ангажименти до 2005 г. в основния закон трябва да отпадне категоричната забрана европейски граждани да купуват ниви и гори у нас. За промяната обаче има 7-годишен гратисен период след приемането ни в ЕС през 2007 г., обясни шефката на комисията Камелия Касабова.

Награди за българското кино

Три български ленти спечелиха престижни отличия от четвъртия фестивал на филми от Централна и Източна Европа в германския град Висбаден. „Азбука на надеждата“ на Стефан Командарев бе признат за най-добър сред документалистите. В същата категория, но на студентския конкурс, „Мечта“ на Виктория Маринова взе втора награда, а при младите анима-

тори победи Драгомир Шолев с „Хабанера“.

Отново глоби за коли на тротоарите

Глоба 15 лв. ще плащат от юни собствениците на коли, които паркират по столичните тротоари така, че да пречат на пешеходците. Това съобщи зам.-шефът на столичния инспекторат Кънчо Чакъров. До юни финансовото министерство ще одобри стикерите, които ще се лепят по возилата, паркирани неправилно. Те ще са оранжеви със зелена ивица. Санкцията се отнася за собственици, качили колите на тротоарите на по-малко от 2 м от стените на сградите.

Съдът е категоричен:

София без кмет
Софийският апелативен съд отстрани кмета Стефан Софийски от поста му от 5 май. Магистратите потвърдиха решението на градския съд. То предвижда Софийски временно да не изпълнява длъжността си, заради проверката на прокуратурата по сделката за Халите. Мярката не подлежи на обжалване. Докато отсъства Софийски, мястото му ще заема заместникът му по финансите Минко Герджиков.

СПОРТ

Вдигане на тежести
На европейското първенство по вдигане на тежести Сандалин Минчев направи невероятно завръщане на подиума след 4-годишно отсъствие. От допинг-скандала в Сидни това бе първо състезание за българина, който спечели титлата в кат. до 62 кг с двубой от 302,5 кг (137,5 и 165,0).

BOLGÁR HÍREK

Bulgáriában. Az idei év első három hónapjában havi 320 leva szükséges egy embernek a normális megélhetéshez, ami 7 levával több, mint a tavalyi év végén.

Drágul a telefon

A városi hívások ára 1 szto-tinkával emelkedik, és egy impulzus is egy perccel csökken. A havidíj 1,50 levával lesz drágább. A távolsági hívások díja viszont 10%-kal, a nemzetközi hívásoké 33%-kal csökken.

Külföldiek 2014-től vásárolhatnak földet

Az EU polgárai 2014-től vásárolhatnak majd földet Bulgáriában. Az ország 2007-es EU-csatlakozása után még 7 évig tilthatja meg a külföldiek termőföld- és erdővásárlását.

Ismét büntetik a járdán parkoló autósokat

15 leva büntetésre számíthat júniustól az az autós, aki úgy parkol a járdán, hogy ezzel akadályozza a gyalogosforgalmat. Júniusig a pénzügyminisztérium jóváhagyja majd a matricákat, amelyeket a rossz helyen parkoló gépjárművekre ragasztanak. A büntetést azokra az autókra szabják majd ki, amelyek az épületek falától számított 2 méteren belül állnak. A büntetést 7 napon belül kell majd befizetni, különben büntetőpontokat vonnak le a sofőrtől.

A bíróság kategorikus:

Szófia polgármester nélkül
A Szófiai Fellebbviteli Bíróság május 5-én eltávolította posztjáról Sztefan Szofianszki polgármestert a szófiai Vásárcsarnok eladása miatt. A döntés ellen nem lehet fellebbezni. A polgármester helyét ideiglenesen helyettese, Minko Gerdzsikov veszi át.

ЗА ВАС, ДЕЦА

Книжчицата

Книжчицата пъстроцветна
е приятелка приветна.
Страничките разтворете
и с героя се срещнете,
мислите му проучете!
Те са в думи много ценни
и са в букви чисто земни.
Книжчицата пъстроцветна
е приятелка приветна.

Родна реч

Родна реч, омайна, сладка,
що звучи навред край мен,
реч на мама и на татка,
реч що мълвя всеки ден.

Тя звънти, когато пея,
в радостни игри еhti;
вечер приказки на нея
баба тихо ми реди.

И над книгата унесен,
родна реч ми пак шепти.
Милва тя кат нежна песен,
като утрин звън трепти.

ГАТАНКИ

Една къща на една греда стои и пак не
пада.

Черни агънца в златна кошара.

Орачът оре, ораното се вижда, а той
не.

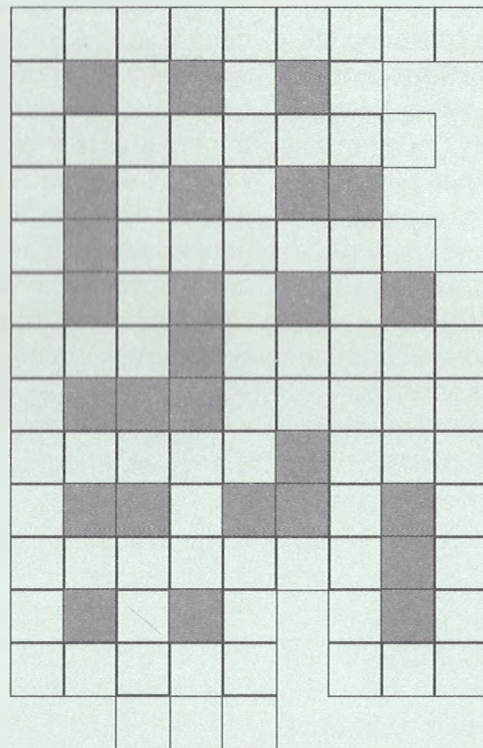
Отгоре гаванка, отдолу копанка, в
средата стопанка.

Където ходи, къщата си на гръб носи.

(гъбата, слънчогледа, къртицата,
костенурката, охлювът)

Състави кръстословица от следните думи:

РАНИЦА, КУЦ, СЛУХТЕНЕ, ЗЪБОЛЕКАР, ЗАХАРИ
СТОЯНОВ, ОБИЦА, ФАЗА, УЗРЯЛ, МЪХ, ЛАВАНДУЛА,
СЪН, ХУБАВИЦА, ЛАЕ, БИБЕРОН, ЯРЕ, ЦЕРЕМОНИЯ,
ВЪЗЕЛ, КОЛИ, НАФУКАН, ЦРУ

ПЪЗЕЛ

Колко думи можеш да
откриеш?

- 1 9
2 10
3 11
4 12
5 13
6 14
7 15
8 16
17 21
18 22
19 23
20 24

БРАВО!

СУПЕР СИ!

- 25
26
27
НЯМАМ ДУМИ!

Х	О	Р	О	С	К	О	П	Л
И	Р	И	С	К	О	С	А	П
П	Г	Б	И	У	С	Т	А	А
О	Б	А	Л	М	И	Р	А	Ж
П	А	Р	А	Р	М	О	Р	Е
О	П	И	Т	И	З	В	О	Р
Т	И	Ф	Е	Я	М	А	С	А
А	Ф	И	Ш	Л	И	Л	А	В
М	И	С	Ъ	Л	Я	К	Е	Ч
И	Н	Т	Е	Р	Н	Е	Т	Р

Няколко съвета, с които можете да подобрите работата на своя мозък:

Когато не можете да се съсредоточите, изяжте една ябълка! Тя спомага за съсредоточаване върху съществените неща, понеже е богата с на аскорбинна киселина, която е необходима за приемане на желязото.

Гроздето е богато на витамин В12 и също подпомага съсредоточаването.

Бананът съдържа голямо количество В6, а липсата му влошава паметта. Намалява депресията и влияе благоприятно върху нервната система.

Ягодата спомага за намаляване на стреса и благодарение на пектина, подобрява самочувствието. Тя е много добро отводняващо средство. Намалява апетита, което спомага да се избавим от излишните килограми.

Портокалите съдържат голямо количество витамин С.

Лещата съдържа голямо количество витамин В1, който допринася за нашата интелигентност и помага на спортистите за добрите рефлексии.

Лукът подобрява оросяването на мозъка. Той е много добро средство срещу напрежението и психическата умора, а също съдържа и вещества, които понижават нивото на кръвната захар.

Морковът забавя процеса на стареене. Той съдържа витамин А, който освежава кожата и и придава цвят.

Пролетна супа

(за 5 порции)

Продукти:

500 г спанак, 100 г киселец, 5 стръка зелен лук, 50 мл растително масло, 30 г ориз, 30 г сирене, 2 яйца, 60 г кисело мляко, магданоз, копър, джоджен, сол.

Начин на приготвяне:

Всички зеленчуци и подправки се почистват, измиват и се нарязват на ситно, след което се задушават с мазнината до омекване. Заливат се с вода и се посоляват. Когато заври супата, се прибавя и оризът. След свалянето ѝ от огъня се прибавя настърганото сирене и застрояката от яйца и кисело мляко.

Пълнени тиквички

(за 5 порции)

Продукти:

300 г кайма, 150 г гъби, 100 г кашикавал, 5 средно големи тиквички, 1 връзка магданоз, 1-2 скилидки чесън, олио, черен пипер и сол.

Начин на приготвяне:

Почистените тиквички се варят цели за кратко време в подсолена вода и след като изстинат се разделят на две по дължина и се издълбава с лъжичка вътрешността им. Каймата се запържва леко в малко мазнина и вода, прибавя се накълцаният чесън, нарязаната на дребно вътрешност на тиквичките, част от настъргания кашикавал, нарязаните гъби, черният пипер, сол на вкус. Сместа се обърква и се задушава около 5 мин. Половинките от тиквичките се нареждат в тавичка, във всяка от тях се слага по парченце масло и малко сол и след това поставя сместа. Поръсват се с останалия настърган кашикавал и се пекат в умерена фурна около 25 минути.

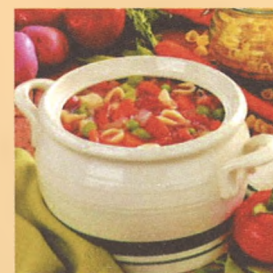
ЗА ДОМАКИНЯТА

Tavaszi leves

(5 adag)

Hozzávalók: 500 gr spenót, 100 gr sóska, 5 szál új hagyma, 50 ml növényi olaj, 30 gr rizs, 30 gr szirene /bolgár túró/, 2 db tojás, 60 gr joghurt, petrezselyem, kapor, só.

Elkészítés: A zöldségeket és a zöldfűszereket megtisztítjuk, és apróra vágjuk, és puhára pároljuk egy kevés olajon. Vízfelöntjük és sózzuk. Amikor a leves elkezd forrni, hozzáadjuk a rizst. Miután levesszük a tűzről, bele rakjuk a reszelt szirenet és behabbarjuk a tojással összekevert joghurttal.

Töltött tök

(5 adag)

Hozzávalók: 300 gr darált hús, 150 gr gomba, 100 gr sajt, 5 közepes tök, 1 cs. petrezselyem, 1-2 gerezd fokhagyma, olaj, vaj, fekete bors és só.

Elkészítés: A tököt egy kis időre forrásba levő sózott vízbe rakjuk. Miután kihültek hosszában kettévágjuk, és egy kanállal kivájjuk a belsejüket. A darált húst egy kevés olajon megpirítjuk, miután hozzáadtunk egy kevés vizet belerakjuk az apróra vágott fokhagymát, és végül belekeverjük az apróra összevágott tökbelsőt, a reszelt sajt egy részét, az apróra vágott gombát, petrezselymet, fekete borsot és sót. A keveréket kb. 5 percig dinszteljük. A félbevágott tököket tepsibe rakjuk, mindegyikbe egy kevés vajat tesszünk, sót és utána a keveréket. Ráarakjuk a maradék reszelt sajtot, és közepes lángon sütjük kb. 25 percig.

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Egyesülete
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel. 216-6560
 Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4210
 Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4211
 Посолство на Република България Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
 1063 Budapest, Andrásy út 115, tel.: 322-0836, 322-0824
 Български православен храм „Св. св. Кирил и Методий“
 Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 15, tel.: 215-0039
 Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet
 1063 Budapest, Andrásy út 14, tel.: 269-4246
 Българо-унгарско средно езиково училище „Христо Ботев“
 Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
 1062 Budapest, Bajza u. 44, tel.: 474-0536, 474-0537
 Ресторант "Цареvec" Carevec Étterem
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1797
 Хотел "Рила" Hotel Rila
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1621

С ГРУП до България
 • всеки вторник, сряда, петък и събота
 от Будапеща за София в 17.00 от автогара Неплигет
 • всеки понеделник, вторник, четвъртък и петък
 от София за Будапеща в 16.30
 от новата автогара при Централна гара
 • билети се продават в Българския културен институт
 и в касите на ВОЛАНБУС в цялата страна

GROUP autóbuszjárat Bulgáriába
 • minden kedden, szerdán, pénteken és szombaton
 Budapestről Szófiába
 17.00 órakor a népligeti autóbusz-pályaudvarról
 • minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken
 Szófiából Budapestre 16.30-kor a Központi Pályaudvar
 előtti új autóbusz-pályaudvarról
 • jegyek kaphatók a Bolgár Kulturális Intézetben
 és a VOLÁNBUSZ jegypénztáраiban

България Еър
 Бул-Тревъл ООД
 Резервации
 и продажба
 на самолетни
 билети
 Bulgaria Air
 Bul-Travel Kft.
 Repülőjegy-foglalás
 és értékesítés
 Budapest,
 VI. Székely Mihály u. 4-6.
 Tel.: 413-71-18, fax: 413-71-19
 Nyitvatartás: 10-15h

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всяка сряда от 21.30 часа
 Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.
 За Будапеща: по програма "Конут" на средни вълни 873 кхц; Дебрецен – 91,4 мхц; Минсколц – 1116 кхц;
 Печ – 873 кхц, 101,7 мхц.

Гледайте предаването "Рондо" на Унгарската телевизия
 всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа (повторение: събота по M2 от 12.00 часа)

Български вест, май 2004 г.
 Издание на Българското републиканско самоуправление
 1093 Будапеща, ул. Лоняи 41
 Редакция: Андреа Генат (главен редактор), Моника Тютюнкова, Светла Кьосева
 Отговорен издател: Данчо Мусев
 Цена 50 форинта
 Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария и
 на Българските самоуправления в IX, XI, XIV, XV и XXIII район на Будапеща, в Сигетсентмиклош и Печ

Bolgár Hírek, 2004. május
 A Bolgár Országos Önkormányzat kiadványa
 1093 Budapest, Lónyay u. 41
 Szerkesztőbizottság: Genát Andrea (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika
 Felelős kiadó: Muszev Dancso
 Ára: 50 Ft
 Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány, a IX., a XI., a XIV., a XV., a XXIII.,
 a Szigetszentmiklósi és a Pécsi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat támogatásával.
 ISSN 14163098
 Globe Print Nyomda